

ifjúsági ház átadásával. A szentesi ifjúsági ház is rövid időn belül átadásra kerül. Makón úttörőház létesült. Mindezt azonban érdemleges tartalmi fejlődés nem mindenütt követte, elsősorban az állami irányítás gyengesége — ezen belül a káderkiválasztás — miatt. Az ifjúság közművelődési tevékenységének politikai, mozgalmi jellege erősödött, amelyhez a KISZ-szervezetek „Művelt ifjúságért, korszerű műveltségért” elnevezésű akciója komoly tartalmat adott.

A beszámolási időszakban kiemelten fejlesztettük az **értelmiség, közművelődési munkáját**. Az értelmiségi területen dolgozó pártszervezetek helyesen értelmezik a közművelődéspolitikai határozatból rájuk háruló feladatokat. A tudományos és a tudomány-népszerűsítő intézmények gazdagították közművelődési programjaikat. A TIT, az MTESZ és tagyesületeik az értelmiség közművelődési tevékenységét átfogó munkáját bizonyítja, hogy a beszámolási időszakban önálló szervezeteik alakultak megyénk községeiben, illetve nagyüzemeiben. A *Jogász Szövetség* Csongrád megyei szervezetének szakosztályai jól segítik a jogászok társadalmi, politikai munkáját, a szakmai továbbképzést és a jogi ismeretek terjesztését.

A következő évek feladatai között megkülönböztetett figyelmet kell fordítani arra, hogy:

- az általános műveltség fejlesztése érdekében a munkahelyek a művelődési követelmények kialakításával, az erkölcsi és anyagi elismeréssel az ediginél jobban ösztönözzék a dolgozókat a hiányzó műveltségük pótlására;
- valósítsuk meg a szocialista brigádok művelődésének hatékony segítségét, és a brigádmozgalmal kívül dolgozók műveltségének fejlesztését;
- tegyük szervezettebbé a bejáró munkások és a munkásszálláson lakók művelődését;
- a politikai munka és a közművelődés eszközeivel is segítsük a teremben átcsoportosításra kerülők képzését és továbbképzését;
- a termelőszövetkezetek vezetése erőteljesebben szorgalmazza a dolgozók általános műveltségének fejlesztését és a kulturális alapok célszerű felhasználását;
- fordítsunk nagyobb figyelmet az üzemi és az ifjúsági művelődés káderhelyzetének javítására;
- a közművelődési párthatározat végrehajtásának folyamatában a munkásság és az ifjúság szakmai, politikai és általános műveltségének fejlesztését, a közművelődésben dolgozók rendszeres szakmai, politikai képzését és továbbképzését.

## A művészeti élet

A jelentés utalt arra, hogy a párttervezlet a **művészeti élet** fejlesztését a munka és a munkásélet ábrázolásában, az alkotóműhelyek közönségkapcsolatának szélesítésében és a marxista állásfoglalást nem vállaló, a kritika orientáltságát szerepét lebecsülő véleményekkel szemben való fellépésben jelölte meg. Az elmúlt öt évben — az alkotóműhelyekre vonatkozó állásfoglalás teremtette kedvező légkörben — a táj művészeti hagyományait is őrző, szocialista eszméiségű művek születtek. Az irodalom, a képző- és a zeneművészet értékes alkotásokban is megmutatkozó gyarapodása egyenesvonalú volt, mint megyénk színházművészetének fejlődésvonala. A *Tiszatáj* és a *Kinckereső* irodalmi életünk rangos fórumai. Nem fejlődött azonban megfelelően a Tiszatáj helyi jellege, a szerkesztőségi műhelymunka. A Kinckereső olvasottságának jelentős csökkenésére is fel kell figyelni. *Képzőművészeink* színvonalas tárlatokkal és egyedi kiállításokkal járultak hozzá a közízlés fejlesztéséhez. A vásárhelyi festőiskola új értékeket felmutató munkásságán túl — a kritika esetenként ellentmondásos fogadtatása ellenére is — megyénk képzőművészetének tartalmi gazdagodását jelzik a grafikusok makói Maros-menti művésztelepe és a csongrádi képzőművész tábortábor kiállításai. A *társadalmi és kulturális* fejlődésünk új jelenségeinek, eredményeinek ábrázolását vállaló művészeti gyakorlat azonban csak lassan és átteles formában válik elfogadottá képzőművészeink körében.

A beszámolási időszakban megoldottuk a zenés színház működésének feltételeit. A *szegeói színház* operaegyüttesének munkássága elismert, a prózai tagozat tevékenysége — a vezetés nehézségei és a színészi utánpótlás hiánya miatt — elmarad a korszerű követelményektől.

Jelentős figyelmet fordítottunk a *Szegeói Szabadtéri Játékokra*, amely integráns része a szocialista magyar színházi életnek, közművelődési jelentősége országosan is elismert. A *zenei élet* terén döntő szerepet játszik a Szegeói Szimfonikus Zenekar, amely — jórészt objektív körülmények miatt — minőségileg nem fejlődött kellő mértékben az elmúlt években. A Zeneművészeti Főiskola szegeói tagozata nehéz körülmények között végzi munkáját, a tanári kar részben vesz a hangversenyéletben és a közművelődésben. A megye zenei élete az elmúlt évek alapvetően színvonalas munkája ellenére jelentős nehézségekkel küzd. A *művészeti szövetségek* szerepe az alkotó munka feltételeinek és a művészek érdekvédelmének biztosításában jelentős. A hivatásos művészek munkássá-

gát a művészeti közízlés fejlesztésében egészítik az öntevékeny művészeti csoportok.

A **művészeti élet fejlesztése érdekében érjük el:**

- az elkötelezett, szocialista eszméiségű alkotások támogatását, az író és a közönségkapcsolat további erősítését;
- a Tiszatáj országosan elismert rangjából és szerepéből következően fordítsunk nagyobb figyelmet a felnövekvő helyi író- és kritikuscsoport támogatására Szegeó és a táj társadalmi fejlődési tendenciájának közművelődési és művészetpolitikai eredményeinek bemutatására;
- a Kinckereső szerkesztősége javítsa kapcsolatát az általános iskolákkal, a gyermekolvasókkal;
- a művészeti színvonal emelése megköveteli a színházvezetés erősítését, a társulatépítő munka és a közönségkapcsolatok alapvető fejlesztését. A Nemzeti Színház rekonstrukciójának 1983-ra történő befejezését;
- támogassuk a könyvtár, levéltár építésének időarányos kivitelezését;

## VI.

# A párt- és tömegszervezetek munkája és feladatai

A beszámoló összefoglalva a párt- és pártszervezetek, a tömegszervezetek és tömegmozgalmak munkájának tapasztalatait, megállapítja, hogy a XI. kongresszus és az 1975. évi megyei párttervezlet határozatának végrehajtásában a párttagság helytállt, becsületesen végezte munkáját, eredményesen mozgósította a megye lakosságát, célkitűzéseit megvalósította.

## Erősödött a párt vezető szerepe és tömegkapcsolata

A beszámolási időszakban tovább erősödött a **párt irányító munkája és vezető szerepe**. Nőtt a vezető párttestületek szerepe, javult a pártfegyelm és a párttagozathoz való viszony. A párttagság egyetemes példamutatása, a tömegszervezetek eredményesebb munkája tovább erősítette a párt tömegkapcsolatát.

A választott testületek munkájában erősödött a kollektivitás, az elvi, politikai irányítás. A párt vezető szerveiben és tisztségeiben tevékenykedő munkások, nők fiatalok többsége helytállt, mind bátrabban, megalapozottabban nyilvánított véleményét. Ehhez hozzájárult informáltságuk növelése.

A jelentés hangsúlyozza, hogy a beszámolási időszak alatt erősödött a pártmunka mozgalmi jellege, a politikai munka társadalmisítása. Növekedett a párt- és szervezeteink önállósága, kialakulóban van a párt, az állami szervek és a tömegszervezetek között az egyszerű munkamegosztás, az információk gyűjtésében, feldolgozásában, hasznosításában.

A munka tapasztalatainak összegezése után a jelentés vázolta a legfontosabb teendőket:

- általában — de különösen az alapszervezetekben — az ellenőrzések tartalmának gyarapítása változatlanul a politikai munka egyik kulcskérdése kell, hogy legyen;
- az ellenőrzés járjon együtt reális értékeléssel, az elismeréssel, ha szükséges, az elmarasztalással is;
- hasznosítsuk jobban politikai munkánkban az információkból kapott tapasztalatokat.

A párt XI. kongresszusa határozatai alapján fontos politikai akcióként valószínűsíthető meg Csongrád megyében a **párttagsági könyvek cseréjét**. Ebben a munkában elismerésre méltó volt az alapszervezetek felelősségteljes tevékenysége. A tagkönyvcserre eredményesen segítette az eszmei, politikai és cselekvési egység erősödését, a párttagok kezdeményező aktivitását, példamutatóbb helytállásukat a tanulásban, a politikai munkában.

A továbbiakban a pártdemokrácia néhány kérdését elemezte a beszámoló. Kiemelte, hogy a testületekben a pártrendezvényeken folyó vitákat elvszerűség és segítősándék jellemezte. Azonban szükséges a vitaszellem erősítése.

A **jövőben éppen ezért fontos feladat:**

- nagyobb figyelmet fordítani a párt eszmei-politikai cselekvési egységének erősítésére;
- biztosítani a pártélet lenini normáinak, a párttagok véleményeinek hatékonyabb érvényesítését, a párttagok demokratikus jogait, a kollektív és az egyéni felelősséget.

A korábbi párttervezlet óta Csongrád megyében fokozottabb figyelmet fordítottunk a **városi pártbizottságok szerepének növelésére**. Ennek eredményeként tovább fejlődött munkájuk, növekedett befolyásuk megyénk politikai életében. A közgazgatás korszerűsítésével kialakult helyzetnek megfelelően felelősséggel és ered-

— a zenei élet fejlesztése megköveteli a képzés és a hangversenyélet, tárgyi-személyi feltételeinek javítását;

— továbbra is kezdeményezzük a művészeti intézmények és szövetségek tagjainak aktív részvételét a megye közéletében, a közművelődési munkában;

— a kulturális irányító munka fejlesztése érdekében szervezettel jobban össze kell kapcsolnunk a művészetpolitikai és közművelődési tevékenységet, erősíteni kell az irányító szervek koordinatív szerepét. Tervezhetőbbé kell tennünk a kulturális területen dolgozó káderek utánpótlását, képzését és továbbképzését, rendszeres tájékoztatást;

— az alkotások társadalmi elkötelezettségének erősítése szükségessé teszi a szocialista művészeti értékek elsődlegességét valló művészetpolitikai gyakorlat következetesebb érvényesítését, a társadalmi elismerés hatékonyabb összekapcsolását az anyagi elismeréssel, a díjak rendszerével.

ményesen látják el a város környéki községek irányítását is. Megállapítható, hogy a Makó, Szentes és Csongrád város körzetében kialakult párt- és tömegszervezeti struktúra lehetőségei biztosítják az eredményes pártirányítás feltételeit.

A most következő időszakban nagyon lényeges:

- a városi pártbizottságok még önállóbban és kezdeményezőbbben adaptálják és következetesebben hajtják végre a központi, megyei határozatokat;
- a városi politikai kérdések megoldása során foglalkozzunk kiemelten a munkások társadalmi, gazdasági helyzetének javításával, az értelmiség, az ifjúság körében folyó munkával;
- a lakosság minden rétegét vonják be a városi politikai feladatok megvalósításába;
- fordítsanak gondot az aktív városi szerepet erősítő, a reális városi politikai szemlélet fejlesztésére.

Az elmúlt öt évben **jelentős társadalmi, gazdasági strukturális változás volt a jellemző a járási életre**. Egyesült több termelőszövetkezet, tagszövetkezet és ÁFESZ. Nőtt a községekben az ipari tevékenység és a szolgáltatás. Mindezek következtében módosult a politikai munka feltételei, változott a járási pártbizottságok hatásköre, növekedett a községi párt- és szervezeteink önállósága. Egyben javult a községi pártvezetőség munkájának színvonala is.

Mindezek mellett nagyon fontos, hogy a jövőben:

- az irányító pártbizottságok erősítsék tovább a községi pártszervek önállóságát, gondoskodjanak a vezetés színvonalának további javításáról;
- a módosult közigazgatási rendszernek megfelelően fordítsanak nagyobb gondot a város környéki községek együttműködésének további javítására, a városokkal az érdekek egyeztetésére, és az összhang biztosítására.

## A pártszervezetek önállósága, kezdeményezőkézsége

Az **alapszervezetekben** rendszeresebb a szervezeti élet. Nőtt a pártszervezetek önállósága, kezdeményezőkézsége, emelkedett munkájuk színvonala. Növekedett felelősségük a párt politikájának helyi érvényesítésében, a határozatok végrehajtásában. Tevékenységükben a belpolitikai kérdések és a gazdasági munka irányítása került a középpontba. Erősödött az alapszervezeti propagandamunka szervezethez, és a közművelődést segítő tevékenység. A beszámoló taggyűlések jól segítették a kollektív munka és a személyes felelősség erősödését, a vezetőség és a párttagság munkájának ellenőrzését.

A **jelentés utalva a feladatokra hangsúlyozta:**

- legyen kiemelt feladat továbbra is az alapszervezeti munka fejlesztése és annak segítségével a párt politikájának eredményesebb helyi érvényesítése;
- a munka általános fejlesztése részeként fordítsunk fokozott figyelmet a termelés és a munkahelyi feladatok végrehajtását segítő feltételek megteremtéséhez;
- javítsuk az ellenőrző munka konkrétumát, növeljük a termeléssel kapcsolatos pártmegbízások arányát.

A **pártépítésben, a taglétszám növelésében és az összetétel alakításában** elérjük a párttervezlet által kitűzött célokat. Az

új párttagok nagy többsége a folyamatos nevelőmunka és a növekvő követelmények alapján került a párttagok sorába. Az új munkaspárttagok 89 százaléka szakképzettséggel rendelkezik. A párttaggá nevelő munka legjelentősebben a nagyüzemekben fejlődött. De megfelelő a pártépítés a mezőgazdasági szövetkezetekben és az értelmiség körében is. A jövőben tovább kell szélesíteni a tagfelvétel bázisát, erősíteni a folyamatos párttagot, a pártépítő munka nevelő jellegét, következetesebben érvényesíteni a differenciált követelményeket.

Folyamatosan és mind eredményesebben érvényesítjük megyénkben a **párt káderpolitikájának alapelveit**. Egységesebb a káderpolitikai elvek értelmezése és következetesebb a gyakorlati alkalmazása. **Jobban érvényesül a pártszervezetek hatásköre és az alapszervezeti véleményezési jogkör**. Az eredmények mellett fogyatékosok is tapasztalhatók.

**Ezért a jövőben:**

- a feladatra való alkalmasság elbírálásánál kapjon nagyobb hangsúlyt az új felismerésnek, a kezdeményezésnek, a felelősségvállalásnak, a végrehajtás megszervezésének készsége;
- a kiválasztás társadalmi bázisát szélesíteni kell. Nagyobb figyelmet fordítva a termelésben dolgozókat, a tehetséges munkások fokozatos vezetővé nevelésére;

A beszámolási időszakban a párttervezlet határozatának szellemében Csongrád megyében nagy figyelmet fordítottunk a **párttagság nevelésére, a párt egységének és a párttagok fegyelmének szilárdítására**.

Minde mellett azonban a jövőben:

- további erőfeszítéseket kell tenni annak érdekében, hogy a pártfegyelmi munka a pártélet minden területén a pártmunka szerves részévé váljon.

## A tömegszervezetek, tömegmozgalmak szerepe és feladatai

Magyánkban a **munkásörsg** az elmúlt öt év során is eredményesen tevékenykedett. Társadalmi megbecsültsége, tekintélye tovább erősödött. A *szakszervezetek szerepe, tekintélye és munkája is fejlődött*. Az SZMT, a megyei párttervezlet állásfoglalását megvalósítva egyre jelentősebb szerepet tölt meg megyénk közéletében. Tovább fejlődött az ágazati megyebizottságok munkája is. A gazdaságpolitikai, a nevelő és az érdekvédelmi munka minden fázisára a tervezésben, a szervezésben, az ellenőrzésben és értékelésben is növekvő aktivitással dolgoznak a szakszervezetek.

A **Kommunista Ifjúsági Szövetség politikai tevékenysége**, szervezeti élete a párttervezlet határozatának megfelelően fejlődött. A KISZ-bizottságok és alapszervezetek többsége jól élt az ifjúságpolitikai határozat, az ifjúsági törvény megvalósítása által biztosított kedvezőbb lehetőségekkel. Hatékonyabb a KISZ-szervezetek irányító munkája az úttörőmozgalomban, és eredményesebb az állami szervek, tömegszervezetek és tömegmozgalmak segítő tevékenysége is.

Magyánkban nagy hagyományokkal rendelkező **népfrontmozgalmak politikai tevékenysége** tovább szélesedett, növekedett társadalmi befolyása, gazdagodtak munkamódszerei. A népfrontbizottságok mind jobban megfelelnek a lakóterületi politikai munka követelményeinek.

A **beszámoló összefoglalva a párt- és a tömegszervezetek munkájának tapasztalatait, megjelölte a feladatokat:**

- a tömegszervezetekben dolgozó párttagok kezdeményezők, hogy a szervezetek és a mozgalmi bizottságok aktívabban vegyenek részt a szocialista építőmunka feladataira történő mozgósításban;
- a szakszervezetben dolgozó kommunisták érvélik el, hogy a vezető szervek és az aktivisták vállalják azoknak a megnövekedett feladatoknak végrehajtását, amelyek hazánk jelenlegi gazdasági életéből adódnak. Fejlesztik nevelőmunkájukat, érdekvédelmi tevékenységüket;
- kérjék mindenütt a szakszervezeti szervektől, az aktivistáktól az elvszerű kiállást, az új követelmények mellett;
- a KISZ megyei bizottsága dolgozzon ki munkaprogramot a párt által az ifjúság elé állított új követelmények teljesítésére;
- a Hazafias Népfrontban tevékenykedő párttagok ösztönözzék a bizottságokat és a mozgalom aktivistáit a párt XII. kongresszusa és a megyei párttervezlet határozatainak megismerésére, a lakosság körében történő népszerűsítésére, és mozgósításra azok végrehajtására.